

Cirkulär 17/2023, 1.11.2023, Katriina Martikainen

Val av republikens president, kommunernas valmyndigheter, valaffischering på kommunernas områden som kräver tillstånd samt reklam och annonsering invid vägar

Valet av republikens president förrättas i januari 2024. Den egentliga valdagen i det första valet är söndag 28 januari 2024. Förhandsröstningen sker 17–23.1.2024 i Finland och 17–20.1.2024 utomlands.

Valdagen för det eventuella andra valet (den andra omgången) är söndag 11 februari 2024. Förhandsröstningen för det eventuella andra valet sker 31.1–6.2.2024 i Finland och 31.1–3.2.2024 utomlands.

I valen iakttas bestämmelserna i [vallagenextern länk](#) (Finlex).

Val förrättas genom att det anordnas förhandsröstning, brevröstning och röstning på valdagen. Kommunen svarar för att förhandsröstning och röstning på valdagen anordnas i hemlandet och Utrikesministeriet svarar för att förhandsröstning anordnas utomlands. Justitieministeriet svarar för anordnandet av brevröstningen.

Kommunstyrelsen ska i god tid före valet besluta om de allmänna förhandsröstningsställena i Finland och röstningsställena på valdagen samt tillsätta valnämnder för röstningsområdena och en eller flera valbestyrelser för förhandsröstning vid anstalter.

Centralvalnämnden utser valförrättarna för varje allmänt förhandsröstningsställe och för hemmaröstning.

Det rekommenderas att valaffischeringen för presidentvalet på kommunernas områden som kräver tillstånd inleds en vecka innan förhandsröstningen börjar, dvs. 10.1.2024.

Bestämmelser om reklam och annonsering invid vägar finns i 52 och 52 a § i [lagen om trafiksystem och landsvägarextern](#)

[länk](#) (Finlex). Tillfälliga valaffischer får sättas upp invid vägar tidigast en månad före valdagen och de ska samlas in senast en vecka efter valets slut.

Allmän information om valet av republikens president 2024 finns på Justitieministeriets valsidor [Presidentval – Valextern länk](#).

Kommunernas valmyndigheter

Vid valet av republikens president hör det till den kommunala centralvalnämndens viktigaste uppgifter att vidta de nödvändiga åtgärderna inför valet och att granska förhandsröstningshandlingarna. Den kommunala centralvalnämnden är beslutför med fem medlemmar. Om en ersättare har avlidit eller har förhinder eller är jävig, får kommunstyrelsen vid behov förordna en tillfällig ersättare. Bestämmelser om jäv för den kommunala centralvalnämndens medlemmar och deras ersättare finns i 27–30 § i [förvaltningslagenextern länk](#) (Finlex).

Den kommunala centralvalnämnden ska lämna sina kontaktuppgifter till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata på det sätt som myndigheten föreskriver.

För varje röstningsområde ska kommunstyrelsen i god tid före valet tillsätta en valnämnd, som består av fem medlemmar (ordförande, vice ordförande och tre andra medlemmar) och ett nödvändigt antal ersättare, dock minst tre. Ersättarna ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna.

För förhandsröstning som verkställs i anstalter ska kommunstyrelsen tillsätta en eller flera valbestyrelser, som består av tre medlemmar (ordförande, vice ordförande och en annan medlem) och ett nödvändigt antal ersättare, dock minst tre. Valbestyrelsens ersättare för förhandsröstning som verkställs i anstalter ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna.

Valnämndens och valbestyrelsens medlemmar och deras ersättare ska i mån av möjlighet företräda de i partiregistret antecknade partier som vid föregående riksdagsval ställde upp kandidater i valkretsen i fråga. Den politiska representationen granskas separat i fråga om medlemmar och ersättare. En förutsättning för att lagens krav ska uppfyllas är i regel att det varken bland

medlemmarna eller ersättarna finns två personer som företräder samma parti.

I valet av valorgan ska man också beakta [jämställdhetslagensextern länk](#) (Finlex) krav på könskvoter som bör uppfyllas separat för medlemmarna och ersättarna. Enligt 4 a § 1 mom. i jämställdhetslagen ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera.

Valnämnden och valbestyrelsen är beslutföra med tre medlemmar.

Valnämndernas och valbestyrelsernas ordförandes och vice ordförandes namn och kontaktinformation ska meddelas den kommunala centralvalnämnden.

Valaffisivering på kommunernas områden som kräver tillstånd

Det rekommenderas att valaffisivering på kommunernas områden som kräver tillstånd inleds en vecka innan förhandsröstningen börjar, dvs. 10.1.2024. Rekommendationen gäller:

1. Placering av kommunens affischramar på kommunens områden som kräver tillstånd. Dessa platser för valaffisivering är områden som kommunen äger och besitter samt privata områden om vilka kommunen och områdets ägare eller innehavare särskilt har avtalat.
2. Platser för valaffisivering som fastställts av kommunen på områden som kommunen äger och besitter, såsom gatuområden, om kommunen inte använder affischramar.

Reklam och annonsering invid vägar

Bestämmelser om reklam och annonsering invid vägar finns i 52 och 52 a § i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Transport- och kommunikationsverket (Traficom) har gett ut en [föreskrift om reklam och annonsering invid vägarextern länk](#). Traficom ger anvisningar om valaffisivering invid landsvägar och utanför detaljplaneområden samt inom detaljplaneområden på sådana trafikområden som avses i 83 § 4 mom.

i [markanvändnings- och bygglagenextern länk](#) (Finlex), från

1.1.2025 lagen om områdesanvändning, till exempel invid landsvägar som går genom kommunernas tätorter (vid statens trafikleder).

Tillfälliga valaffischer får sättas upp tidigast en månad före valdagen och de ska samlas in senast en vecka efter valets slut.

En tillfällig annons som placeras på ett vägområde invid en landsväg får vara högst 120 centimeter bred eller hög och ha en maximal storlek på 1 kvadratmeter. Annonsen får inte omfatta innehåll, beteckningar eller färgskalor som används i vägmärken enligt vägtrafikförordningen eller påminna om formerna som används för vägmärken. Annonsen får inte blända eller innehålla reflekterande material eller ytor. Annonsen får inte vara belyst eller självlysande. Traficoms föreskrift innehåller också anvisningar om bland annat placering och uppsättning av en tillfällig annons.

NTM-centralen övervakar på regional nivå placeringen av valaffischer invid landsvägarna, https://www.ely-keskus.fi/asiointi-ja-yhteystiedotextern_länk.

Kommunerna bör informera lokalavdelningarna för de deltagande partierna om när valaffischer kan sättas upp och om namn och kontaktinformation till de personer som ansvarar för valaffischeringen i kommunen.

Mer information

[Kommunförbundets blankett för begäran om rådgivning](#) (kommunforbundet.fi)

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Juha Myllymäki
direktör för juridiska ärenden

Katriina Martikainen
jurist

För kännedom

Justitieministeriet

Partiernas kommunalpolitiska sekreterare